

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3
**School Administration in Accordance with Sufficiency Economy
Philosophy of Schools under Kanchanaburiprimary
Educational Service Area Office 3**

สุภารัตน์ แซ่สัว,
นิพนธ์ วรรณเวช และ สาโรจน์ เผ่าวงศากุล
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
**Suparat Seasua,
Nipon Wonnawed and Saroch Pauwongsakul**
Kanchanaburi Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: somsomjeeds@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา และเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่การจัดการศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน จำนวน 293 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67-1.00 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยคือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่การจัดการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และจากการทดสอบรายคู่ พบว่า อำเภอ

* วันที่รับบทความ: 20 กรกฎาคม 2564; วันแก้ไขบทความ 30 กรกฎาคม 2564; วันตอบรับบทความ: 31 กรกฎาคม 2564

Received: July 20, 2021; Revised: July 30, 2021; Accepted: July 31, 2021

ไทรโยคมีการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา แตกต่างกับอำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี ส่วนอำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ : หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง; การบริหารสถานศึกษา; ผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษา

Abstracts

The purposes of this research were to study the administration of educational institutions according to the philosophy of sufficiency economy of educational institutions. and to compare the administration of educational institutions according to the philosophy of sufficiency economy of educational institutions Under the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 3, classified by educational management area.

The sample group used in this research consisted of 293 administrators and teachers in educational institutes under the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 3, using a randomized method to classify the landscape according to the educational management area. The research instrument was a questionnaire with a confidence value of 0.98. The statistics used to analyze the data were mean, standard deviation. One-way analysis of variance and Scheffe's double mean test. The statistical significance level was set at 0.01 level.

The research findings revealed that:

1. Administration of educational institutions according to the philosophy of sufficiency economy of educational institutions. Under the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 3, overall and in each aspect, the practice was at a high level. Sorted from the mean is in organizing student development activities Curriculum and teaching management School management and personnel development of educational institutions

2. The results of the comparison of educational institution administration according to the philosophy of sufficiency economy of educational institutions Under the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 3, classified by educational management area, overall, it was found that there was a statistically significant difference at 0.01. Philosophy of Sufficiency Economy of Educational Institutions Different from Thong Pha Phum District and Sangchalaburi District Thong Pha Phum District and Sangkhlaburi District No difference was found.

Keywords: Accordance with Sufficiency Economy Philosophy; School Administration; Administrators and Teachers in Basic Education School

บทนำ

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาไทย นับเป็นส่วนสำคัญในการเผยแพร่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างยั่งยืน เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นการพัฒนาคนไทยให้ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์และสร้างจิตสำนึกที่มั่นคงเข้มแข็งในหลักการดำเนินชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ อ้างถึงในถวัลย์ มาตจรัส (2550 : 10) ได้เริ่มดำเนินการโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2549 โดยร่วมกับหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนอาทิต คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาและเยาวชนโครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและหน่วยงานอื่นที่เป็นภาคีร่วมดำเนินการโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยกำหนดนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการร่วมดำเนินการโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งประกอบด้วยหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขอันประกอบด้วย พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และมีความรู้มีคุณธรรมซึ่งจะนำไปสู่ชีวิตเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานั้นในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการใน 3 ระดับคือระดับชาติระดับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและระดับปฏิบัติการ อาศัยกรอบแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2554 : 9-10) ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยกำหนดขอบข่ายในการบริหารใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

หลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 กล่าวไว้ว่าการพัฒนาประเทศจะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ 5 ปี ที่จะสามารถต่อยอดในระยะต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยมี หลักการสำคัญ ข้อที่ 1 ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เพื่อให้เกิดการบูรณาการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี ซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพสร้างโอกาส และมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดี มีความสุข และอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยก็เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องมีคุณภาพ และมีเสถียรภาพ การกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึง เป็นการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ชุมชนวิถีชีวิต ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรม ข้อที่ 3 ยึด “วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี” มาเป็นกรอบของวิสัยทัศน์ประเทศไทย วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วย การพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดย ที่วิสัยทัศน์ดังกล่าวสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ ได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่ง เขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและ ประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรม และความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน อาหารและน้ำ

ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม ระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ประเทศไทยไม่เป็นภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทาง เศรษฐกิจดีกว่า (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : 4-6)

กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 1-5) ได้ส่งเสริมให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้ในการบริหารการดำเนินงานของสถานศึกษาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนและการบริหารจัดการสถานศึกษารวมทั้งการพัฒนาบุคลากร โดยพัฒนาเครือข่ายและขยายผล สถานศึกษาแบบอย่างการจัดการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง

จากความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เพื่อ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิผล ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ดียิ่งขึ้น และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี สามารถนำข้อมูลที่ค้นพบไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา ในแต่ละอำเภอภายใต้ความรับผิดชอบของเขตพื้นที่การจัดการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอนภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 1,229 คน จากโรงเรียน 80 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ โดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (1970 : 607-612) ที่ค่าระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 98 ได้จำนวน 293 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่ง ชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามพื้นที่การจัดการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับข้อมูลสถานศึกษาของผู้ตอบ แบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ คือ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และพื้นที่การจัด การศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและผู้ทรงคุณวุฒิโดยการวิเคราะห์ค่าเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลของแบบสอบถามจำนวน 293 คน

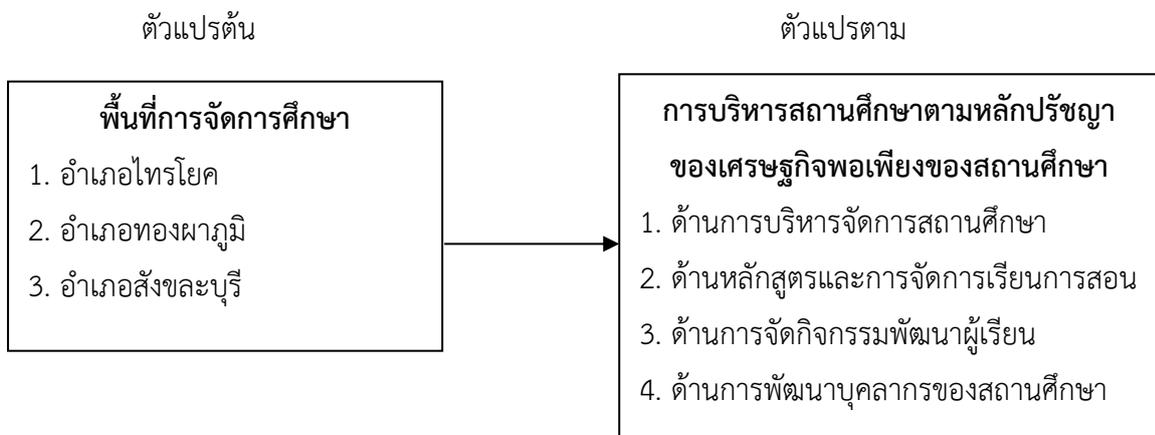
การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ นำแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)
2. การวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายด้าน รายข้อ และรวมทุกด้านโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย Best (1981 : 195) จำแนกเป็นรายด้าน รายข้อ และรวมทุกด้าน
3. การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่การจัดการศึกษา โดยวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) กรณีพบว่ามีความแตกต่างค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยอาศัยกรอบแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2554 : 9-10) ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยกำหนดขอบข่ายในการบริหารใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ดียิ่งขึ้น และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี สามารถนำข้อมูลที่ค้นพบไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา ในแต่ละอำเภอภายใต้ความรับผิดชอบของเขตพื้นที่การศึกษา แสดงภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวม

การ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	3.85	0.65	มาก
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	3.88	0.66	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.96	0.66	มาก
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	3.82	0.68	มาก
รวมเฉลี่ย	3.88	0.64	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x}=3.96$) รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}=3.88$) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{x}=3.85$) และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($\bar{x}=3.82$)

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่การจัดการศึกษา ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ตามพื้นที่การจัดการศึกษา

การบริหารสถานศึกษาตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ของสถานศึกษา	พื้นที่การจัดการศึกษา						F	Sig.
	อำเภอ ไทรโยค		อำเภอ ทองผาภูมิ		อำเภอ สังขละบุรี			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา	3.39	0.65	4.07	0.50	4.14	0.50	53.71**	0.000
2. ด้านหลักสูตรการจัดการ เรียนการสอน	3.45	0.71	4.19	0.45	4.29	0.43	66.21**	0.000
3. ด้านการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	3.45	0.71	4.19	0.45	4.29	0.43	66.21**	0.000

4. ด้านการพัฒนาบุคลากร ของสถานศึกษา	3.37	0.66	4.01	0.54	4.10	0.61	42.05**	0.000
รวมเฉลี่ย	3.40	0.66	4.09	0.46	4.18	0.48	59.05**	0.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่การจัดการศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวม

พื้นที่จัดการศึกษา	\bar{x}	อำเภอ ไทรโยค (Sig.)	อำเภอ ทองผาภูมิ (Sig.)	อำเภอ สังขละบุรี (Sig.)
		3.40	4.09	4.18
อำเภอไทรโยค	3.40	-	-0.69** (0.000)	-0.78** (0.000)
อำเภอทองผาภูมิ	4.09	-	-	-0.09 (0.563)
อำเภอสังขละบุรี	4.18	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวม ระหว่างสถานศึกษาอำเภอไทรโยคกับสถานศึกษาอำเภอทองผาภูมิและสถานศึกษาอำเภอสังขละบุรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 นั่นคือ สถานศึกษาอำเภอทองผาภูมิและสถานศึกษาอำเภอสังขละบุรี มีการบริหารมากกว่าสถานศึกษาอำเภอไทรโยค

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานั้นเป็นนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง และทุก ๆ โรงเรียนได้สนองนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จึงต้องมีการขับเคลื่อนใน 2 ส่วน ได้แก่ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการสถานศึกษา และส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประกอบด้วยหลักสูตรและสาระเรียนรู้ในห้องเรียน และการพัฒนาทักษะผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรานิษฐ์ รุ่งโรจน์ธนะชัย (2556 : ง) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของเรไร สุวรรณเทพ (2558 : ง) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมือง บึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาและด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ สรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬจำแนกตามขนาด

โรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่การจัดการศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่การจัดการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ระหว่างสถานศึกษาอำเภอไทรโยคกับสถานศึกษาอำเภอดงพญาเย็นและสถานศึกษาอำเภอสว่างชะงูรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 นั่นคือ สถานศึกษาอำเภอดงพญาเย็นและสถานศึกษาอำเภอสว่างชะงูรี มีการบริหารมากกว่าสถานศึกษาอำเภอไทรโยค ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พื้นที่การจัดการศึกษาในแต่ละอำเภอมีสภาพแวดล้อมทั้งด้านกายภาพและบริบทของชุมชนที่มีความแตกต่างกัน อาทิเช่น วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมของชุมชน รวมทั้งความเชื่อ และค่านิยมที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาใน แต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุมมองในด้านของผู้เรียนและชุมชนที่มีลักษณะเน้น乎วัฒนธรรม กล่าวคือ ในบางสถานศึกษาของพื้นที่การจัดการศึกษาอำเภอดงพญาเย็น และอำเภอสว่างชะงูรี เด็กนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาติพันธุ์ บางคนมีเชื้อสายพม่า มอญ กะเหรี่ยงอยู่เป็นจำนวนมาก โดยอาศัยและพึ่งพาธรรมชาติในการดำรงชีวิต มีภูมิปัญญาท้องถิ่น มีวัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติแล้วอาจกล่าวได้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาอำเภอไทรโยคกับสถานศึกษาอำเภอดงพญาเย็นและสถานศึกษาอำเภอสว่างชะงูรี มีผลการปฏิบัติที่แตกต่างกันในเรื่องของการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และในด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษามีการศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน ดังที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 (2563 : 38-40) ได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาไว้ 6 กลยุทธ์ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลยุทธ์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ ตัวชี้วัดที่ 5 จำนวนสถานศึกษาที่น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี

ศรีสินทร มหาวชิราลงกรณ พระวิชรเกล้าเจ้าอยู่หัว และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและค่าเป้าหมาย ไว้ 80 แห่ง ซึ่งได้กำหนดโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โดยมีกิจกรรม และค่าเป้าหมาย อาทิเช่น 1) พัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษ ของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทร มหาวชิราลงกรณ พระวิชรเกล้าเจ้าอยู่หัว และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการในกิจกรรมการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 2) ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) บุคลากรแกนนำในสถานศึกษาพอเพียงศึกษาดูงานการจัด การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (โรงเรียนบ้านห้วยกบ โรงเรียนบ้าน กุยกะแห่ โรงเรียนบ้านทุ่งก้าง่าง) 4) นิเทศติดตามและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ สร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง 5) สถานศึกษาในสังกัดร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนที่บูรณา การหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดำรงพล อินทร์จันทร์ (2562 : 123) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พลวัตชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงภาคตะวันตกของไทย ระยะที่ 1 พื้นที่ศึกษา จังหวัด กาญจนบุรี ราชบุรี และเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการณ์ทางการเมืองเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมของไทย นับจากอดีตกระทั่งปัจจุบัน ส่งผลต่อชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงภาคตะวันตกในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และเพชรบุรีในหลากหลายมิติ ความเป็นมาและประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ “กะเหรี่ยงไทย” หรือ “ไทยกะเหรี่ยง” ดำเนินไปในลักษณะคู่ขนานกับบริบทการเมืองของพม่าหรือเมียนมาร์มาช้านาน ภาพลักษณ์ของชาวกะเหรี่ยง ภาคตะวันตกของไทยปรากฏปฏิสัมพันธ์เชิงบวกจาก “ผู้อพยพพลัดถิ่น” มาพำนักอาศัยเคลื่อนสู่ลักษณะ “คน พื้นเมืองพื้นถิ่น” บางชุมชนผสมผสานกลืนกลายเป็นไทยทั้งทางพลเมืองและทางวัฒนธรรม ขณะเดียวกัน “ ความเป็นกะเหรี่ยง/กะเหรี่ยง” ปรากฏอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและการดำรงชาติพันธุ์เชื่อมโยงสัมพันธ์ทาง เครือญาติระหว่างชุมชนเป็นเครือข่ายทางวัฒนธรรมที่ขยายตัวออกไป ภาคเศรษฐกิจสังคมปรากฏปัญหาความ ชัดแย้งจากการจัดสรรทรัพยากรอย่างจำกัด อันเป็นผลพวงจากการรวมศูนย์อำนาจของรัฐไทยและการปฏิรูป ระบบราชการปกครองท้องถิ่นลงปัญหาความขัดแย้งพัฒนาไปสู่สังคมสาธารณะมีการต่อรองและสร้าง เครือข่ายการเคลื่อนไหวทางการเมืองว่าด้วยอัตลักษณ์ ส่วนภาควัฒนธรรมมีกิจกรรมประเพณีร่วมกันสมำเสมอ ส่งผลต่อความเป็นปึกแผ่นทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมร่วมกันในรูปของภูมิปัญญาอันวัฒนธรรมวิถี ชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติรักษาความเชื่อตามคติดั้งเดิมของบรรพบุรุษผสมผสานกับคติพุทธแบบมอญสร้าง วัฒนธรรม “พุทธแบบกะเหรี่ยง” ขึ้นผ่านสัญลักษณ์ของประเพณีพิธีกรรมหลายรูปแบบทั้งประเพณีพิธีกรรมใน รอบปี วิธีการเกษตรแบบยังชีพ ภูมิปัญญาว่าด้วยการเกษตรแบบไร่หมุนเวียนภายใต้ทุนนิยมเสรีในกระแสโลก

บางชุมชนหนุนเสริมประดิษฐ์กรรมทางวัฒนธรรมประเพณีตามโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ซึ่งสมาชิกในสังคมชุมชนชาติพันธุ์ที่เคร่งครัดประเพณีพิธีกรรมกลายเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมท่องเที่ยวบางชุมชนพยายามอาศัยเครือข่ายเพื่อรื้อฟื้นวัฒนธรรมเพื่อรองรับพื้นที่ท่องเที่ยวที่เติบโตมากขึ้นความเป็นกะเหรี่ยง/กะหร่างภาคตะวันตก ณ สามเมืองทางตะวันตกของไทยยังคงเคลื่อนไปท่ามกลางปฏิสัมพันธ์หลากหลายมิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการจัดแสดง/เผยแพร่/การประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ โดยสามารถขยายผลไปสู่โรงเรียนและเครือข่ายโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนในเครือข่าย สู่การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจะได้ติดตามมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา และผู้เรียนสามารถเข้าถึงกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.3 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ให้เล็งเห็นประโยชน์ในการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอไทรโยคพบว่า มีการปฏิบัติน้อยที่สุดในทุก ๆ เรื่อง ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนา การบริหารจัดการ การสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากร เพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

2.1 ควรศึกษาการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาที่จัดเป็นโรงเรียนศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
ปีงบประมาณ 2550*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- ดำรงพล อินทร์จันทร์. (2562). *พลวัตชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงภาคตะวันตกของไทย ระยะที่ 1 พื้นที่ศึกษา
จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และเพชรบุรี*. ภาควิชามานุษยวิทยา. คณะโบราณคดี : มหาวิทยาลัย
ศิลปากร วังท่าพระ.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2550). *คู่มือความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำนวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ธาร
อักษร.
- ภัทรานิษฐ์ รุ่งโรจน์ธนะชัย. (2556). *ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2*. ปริญญาานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เรไร สุวรรณเทพ. (2558). *การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสถานศึกษาของ
โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองบึงกาฬจังหวัดบึงกาฬ*. ปริญญาานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต.
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา
2562*. กาญจนบุรี : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Best, J. W. (1981). *Research in education*. London: Prentice-Hall International.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30 (3), 607-608.